

Bibliografický popis
Všeobecná pravidla + Knihy, brožury ...
Oblast údajů o názvu a odpovědnosti

Hana Vochozková
ÚVT MU Brno
hanan@ics.muni.cz

únor 2013

MARC 21

I.

245 Údaje o názvu
neopakovatelné pole

První indikátor

Vedlejší názvové záhlaví

- 0 Vedlejší záhlaví se nevytváří
používá se vždy, pokud se v záznamu neuvádí záhlaví v poli 1XX
- 1 Vedlejší záhlaví se vytváří

Druhý indikátor

Vyloučení znaků z řazení

- 0-9 Počet vyloučených znaků

MARC 21

II.

Podpole

\$a Název (NO)

obsahuje hlavní název a alternativní název s výjimkou číselného označení či názvu části

obsahuje též první z názvu samostatných děl (od stejných nebo různých autorů/skladatelů) ve sbírce/souboru bez společného názvu

\$b Další údaje o názvu (NO)

obsahuje souběžné názvy, další názvy následující za prvním názvem (v popisných jednotkách bez společného názvu) a další názvové informace

\$c Údaj o odpovědnosti atd. (NO)

\$f Časový údaj o vytvoření obsahu dokumentu (sbírky) (NO)

\$g Časový údaj o vytvoření části obsahu dokumentu (části sbírky) (NO)

MARC 21 III.

\$h Obecné označení druhu dokumentu (NO)

\$k Forma (O)

\$n Číslo označení části/sekce díla (O)

\$p Název části/sekce díla (O)

\$s Verze (NO)

\$6 Propojení v jiném písmu (NO)

\$8 Propojení souvisejících polí (O)

Interpunkce

pole končí tečkou, a to i tehdy, je-li uvedeno i jiné interpunkční znaménko s výjimkou interpunkce po iniciále/samostatném písmenu, nebo data zakončeném interpunkcí

2.1A. + 1.1A. Úvodní pravidlo

2.1A1. Interpunkce

viz dále

1.1A2. Prameny popisu

titulní stránka

rozložená titulní stránka = jeden zdroj popisu

údaje z jakéhokoli jiného pramene = []

pokud popisná jednotka nemá vůbec titulní stránku

zvolte náhradu titulní stránky = zpravidla jiná část popisné jednotky

poskytující nejúplnější informace (u českých knih obvykle tiráž)

nekombinujte různé prameny popisu, ale zvolte pouze jeden

v poznámce uveďte důvod a/nebo pramen uvedených dat

[Název z tiráže](#)

údaje z této náhrady titulní stránky neuvádějte v []

Údaje o názvu

Jazyk

= jazyk v jakém se údaje vyskytují v pramenech popisu

Psaní velkých písmen (viz příloha A)

neříd'te se grafickou úpravou titulní stránky

první slovo hlavního názvu, společného názvu, alternativního názvu, souběžného názvu, souborného názvu, označení části/závislého názvu, názvu části/závislého názvu zapište s velkým počátečním písmenem s výjimkou názvů začínajících pomlčkou (viz dále)

první slovo označení druhu dokumentu a další názvové informace zapište s malým počátečním písmenem. Velké písmeno zapište pouze tehdy, vyžadují-li to pravidla pravopisu příslušného jazyka

v dalších slovech zapište malá počáteční písmena s výjimkou slov, kdy pravidla pravopisu pro daný jazyk vyžadují velké písmena např. jména osob, zemí, podstatná jména v němčině

A Colour Atlas of AIDS and HIV Disease

zapište *A colour atlas of AIDS and HIV disease*

Zkratky (viz příloha B)

zapište pouze tehdy, vyskytnou-li se v pramenech popisu

Číslovky a číslice (viz příloha C)

čísllice, ať již arabské nebo římské a slovně vyjádřené číslovky zapište přesně v té podobě jak jsou uvedeny v pramenech popisu a to i v případě, že jsou prvním slovem z názvu

na ostatní tvary lze odkázat

čísllice/čísllovky na začátku názvu se nevyklučují z řazení

125 let spořitelny v Přerově

Druhá zpráva o nemocech mocných

X. Karlovarské právnické dny

data v názvu

zapište přesně v té podobě, jak se vyskytují v pramenech popisu, ale

a) data vyjádřená pouze číslicemi zapište bez mezer

21.1.1996-22.3.1996

b) data vyjádřená kombinací číslic a slovních výrazů zapište s mezerami

21._ledna_1996_-_22._března_1996

2.1B. = 1.1B. Hlavní název

I.

Název. _Označení části/Závislého názvu, _Název části/Závislý název

Název. _Název části/Závislý název

1.1B1.

ano = stylistické znění, pořadí a pravopis

ne = psaní velkým písmen (viz dříve) a interpunkce

\$aAeschylus, Sophocles, Euripides, Aristophanes

\$aHobit, aneb, Cesta tam a zase zpátky

\$aEric, or, Little by little

... A růže budou kvést ... zapište **\$a--**a růže budou kvést--

Jižní Čechy ... samá voda zapište **\$a**Jižní Čechy--_samá voda

UNIX [úvod do systému] zapište **\$a**UNIX_**\$b**(úvod do systému)

2.1B. = 1.1B. Hlavní název II.

1.1B2.

\$aDr. Augustina Smetany Vznik a zánik ducha

\$aOttův slovník naučný

1.1B3.

\$aGeorges Brassens

1.1B4.

1.1B6.

\$aALA rules for filing catalog cards

\$aT.U.E.U. occasional papers in industrial relations

\$aThe most of S.J._Prerelman

2.1B. = 1.1B. Hlavní název
III.

1.1B7.

1.1B8.

titulní stránka Libraries of the Czech republic
Bibliotheken der Tschechischen Republik
Knihovny České republiky

2.1B. = 1.1B. Hlavní název IV.

1.1B9.

\$aSupplement to Hain's Repertorium bibliographicum

\$aJournal of biosocial science.**\$p**Supplement

označení části/závislého názvu запиšte přesně dle pramenů popisu tj.
neměňte pořadí, nezkracujete a nedoplňujete, pokud není v dokumentu
uvedeno; slovně vyjádřené číslovky a římské číslice nepřepisujte

\$aČlověk, svět a vědomí.**\$n**2. svazek

\$aVelké dějiny zemí Koruny české.**\$n**Sv. I,**\$p**Do roku 1197

\$aČaroděj ze Salemu.**\$n**Kniha první,**\$p**Tyran z hlubin

\$aČaroděj ze Salemu.**\$n**Kniha <<první=1>>,**\$p**Tyran z hlubin

\$aZemě zamyšlená.**\$n**1

\$aDějiny světa.**\$n**[Svazek X]

pozor na rozdíl Svazek 1 a Svazek 1.

2.1B. = 1.1B. Hlavní název V.

1.1B10.

245 10 \$aDramata_/\$**c**Karel Čapek.

505 0# \$aBílá nemoc_--_Loupežník_--_Matka_--_RUR.

245 00 \$aThree notable stories

505 0# \$aLove and peril_/_the Marquis of Lorne_--_To be or not to
be_/_Mrs. Alexander_--_The melancholy hussar_/_Thomas
Hardy.

Úvodní členy vyloučené při řazení (viz příloha E)

2.1C. = 1.1C. Označení druhu dokumentu

[označení druhu dokumentu]

1.1C1.

pro tištěné monografie je obecné označení druhu dokumentu (tištěný text)

nepovinné

úplný seznam

viz Záznam pro souborný katalog : UNIMARC. Tištěné monografie

2.1D. = 1.1D. Souběžné názvy

=_Souběžný název
a obecně všechny souběžné údaje

1.1D1.

1.1D4.

2.1E. = 1.1E. Další názvová informace

:_ další názvová informace

1.1E1.

\$aLovci zlatých mloků_**\$b**antologie mladé české sci-fi

1.1E2.

\$aDémon_**\$b**bouřlivý život básníka M. Lermontova_**_román**

1.1E3.

1.1E4.

\$aKain_**\$b**dramatická báseň Lorda Byrona

1.1E5.

\$aDějiny Československa_**\$b**učebnice pro pedagogické fakulty.**\$nII,**

\$pOd roku 1437 do roku 1781

\$aDějiny francouzské literatury.**\$nD. 1, \$p**Středověk_**\$b**(od 9. stol.
do renesance)

Údaje o odpovědnosti

Údaje o odpovědnosti u knih se týkají především osob odpovědných za obsah popisované jednotky, a to po stránce intelektuální (např. autor, překladatel), či umělecké (např. fotograf, ilustrátor), nebo korporací, od nichž obsah popisované jednotky pochází (např. u zákonů, výročních zpráv, sborníků z konferencí a pod.)

hlavní a každé vedlejší záhlaví (tj. selekční údaje jmenné) musí odpovídat popisným údajům v katalogizačním záznamu

= všechny původce, které chcete uvést v selekčních údajích, musíte současně uvést v deskriptivní podobě (tj. tak, jak jsou uvedeni v knize) v některém z popisných údajů

titulní stránka

zde uvedené původce zapište do údajů o odpovědnosti zpravidla všechny **další preliminária (tj. rub titulního listu, všechny stránky předcházející stránce titulní a obal) a tiráž**

zde uvedené původce můžete rovněž zapsat do údajů o odpovědnosti, ale vždy v hranatých závorkách

tyto původce uveďte pouze tehdy, nevyskytují-li se na titulní stránce, ale považujete je za natolik významné, že z nich budete vytvářet selekční údaj **ostatní místa v knize** (např. předmluva)

zde uvedené původce nemůžete zapsat do údajů o odpovědnosti pokud je to nezbytné, tj. jedná-li se o opravdu významné původce, z kterých potřebujeme vytvořit selekční údaje a kteří nejsou nikde jinde v knize (tj. na titulní stránce, v dalších prelimináriích ani v tiráži) uvedeni, musíte je zapsat do poznámky

[Napsal Horst Kirchenberg](#)

pokud se jméno původce vyskytuje v popisné jednotce na různých místech v různé podobě, dodržujte se při přebírání údajů toto pořadí: titulní stránka, rub titulní listu, všechny stránky předcházející titulní stránce, obal a tiráž

Jazyk

= jazyk v jakém se údaje vyskytují v pramenech popisu

Psaní velkých písmen (viz příloha A)

neřid'te se grafickou úpravou titulní stránky

první slovo údaje o odpovědnosti zapište s malým počátečním písmenem.

Velké písmeno zapište pouze tehdy, vyžadují-li to pravidla pravopisu příslušného jazyka

v dalších slovech zapište malá počáteční písmena s výjimkou slov, kdy pravidla pravopisu pro daný jazyk vyžadují velké písmena např. jména osob, zemí, podstatná jména v němčině

zpracoval František Nakládal

pod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv

herausgegeben vom Deutschen Historischen Institut in Rom

Herausgeber Karl Kraus

Zkratky (viz příloha B)

zapište pouze tehdy, vyskytnou-li se v pramenech popisu
zpracoval kolektiv autorů nikoli zprac. kol. aut.

Číslovky a číslice (viz příloha C)

čísllice, ať již arabské nebo římské a slovně vyjádřené číslovky zapište
přesně v té podobě jak jsou uvedeny v pramenech popisu

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti I.

/první údaj o odpovědnosti ; každý další údaj o odpovědnosti

1.1F1.

/**\$**R.D. Lambert, editor

/**\$**ceditor Jan Novák

/**\$**[z francouzského originálu ... přeložil František Hrubín]

1.1F2.

1.1F3.

\$aKarla Hynka Máchy Máj

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti II.

1.1F4.

původce se stejnou rolí od sebe oddělte čárkou

původce s odlišnou rolí od sebe oddělte středníkem s oboustrannou
mezerou

pokud nejsou spojeni gramaticky v jeden celek

_**\$c**Česlav Filipiak, Petr Petřík

_**\$cz**pracovaly Jarmila Burgetová a Anna Machová

\$nnapsala Božena Němcová;_kreslil Adolf Born

\$c Dorothy L. Sayersová;_[z anglických originálů přeložili Vladimír
Procházka a Eva Outratová_;_doslov napsal Josef Škvorecký]

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti III.

1.1F5.

..._[et_al.] = et alii = a jiní

použijte se pouze v případě, kdy jsou v prameni popisu jmenovitě uvedeni více než tři původci

\$cČáslavský Miroslav...[et_al.]

\$cL.N. Tolstoj;[přeložili Jan Caha..._et_al.]

jinak

_**\$c**Vlasta Šetelová a kol.

_**\$c**Jiří Holub a kolektiv

_**\$c**pod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv

1.1F6.

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti IV.

1.1F7.

_~~\$~~Ludwig Ritter von Köchel

_~~\$~~by Miss Jane

_~~\$~~by Dr. Johnson

_~~\$~~by Mrs. Charles H. Gibson

_~~\$~~by Sir Richard Acland

_~~\$~~cJan Kolář nikoli PhDr. Jan Kolář, CSc.

1.1F8.

_~~\$~~[edited by] Elizabeth Salter

1.1F10.

2.1F. = 1.1F. Údaje o odpovědnosti V.

1.1F11.

1.1F12.

\$bdramatised adaptations**\$c**by Barry Campbell

_**\$c**research and text by Colin Barham

1.1F13.

\$aPohádky bratří Grimmů_**\$c**ilustrovala Helena Zmatlíková

\$aPohádky Charlese Perraulta_**\$c**Charles Perrault_;_ilustrovala
Zdenka Krejčová

1.1F14.

_**\$c**přeloženo z němčiny

1.1F15.

2.1G. = 1.1G. Popisné jednotky bez společného názvu

Hlavní název ; Hlavní název díla od téže osoby nebo korporace

Hlavní název. . Hlavní název díla další (odlišné) osoby nebo korporace

1.1G1.

1.1G2.

1.1G3.

\$aRomance o Závišovi_**;****\$b**Petr Kajícník_**;**Barbar Vok_**:**trilogie
pětilisté růže_**\$c**Jiří Mařánek

\$aDivá Bára_**\$c**Božena Němcová.**^^**Kříž u potoka_**/**Karolina Světlá